

1969, opfordrede den amerikanske repræsentant alle FN's medlemsregeringer til at gøre deres indflydelse gældende for at opnå, at det internationale Røde Kors får adgang til amerikanske fanger i Nordvietnam.

Algeriet, Cuba og Sovjetunionen udtrykte straks en kraftig fordømmelse af det amerikanske engagement i Vietnam og anførte, at det måtte karakteriseres som højst umoralsk af USA at tage de humanitære aspekter af krigen i Vietnam op isoleret i FN. Den amerikanske krigsførelse repræsenterede set fra disse landes side en ubrudt række af krænkelse af folkeretten og fundamentale menneskerettigheder, som havde påført civilbefolkningen i Vietnam lidelser, som var uden sidestykke i den nyere historie. På denne baggrund var det uhørt at forsøge at påkalde FN's medfølelse for nogle hundrede amerikanske fanger. I de efterfølgende generaldebatindlæg kom kun et fåtal lande ind på dette spørgsmål, og af disse gav kun Australien og Storbritannien støtte til de amerikanske synspunkter.

d) Racekonflikter i det sydlige Afrika.

I næsten alle indlæg i den generelle debat blev racesituationen i det sydlige Afrika omtalt. Den racepolitik, som blev fulgt af regimerne i Sydafrika, Namibia, Rhodesia og i territorierne under portugisisk styre blev kraftigt fordømt. Repræsentanter fra de afro-asiatiske lande gav udtryk for bitterhed over, at FN's resolutioner på dette område ikke havde haft nogen virkning, og det blev udtalt, at mere drastiske foranstaltninger ville være påkrævet for at få en ende på regimernes undertrykkelsespolitik. Visse talere påpegede, at Sydafrika havde styrket sin apartheid-politik og indført nye diskriminerende foranstaltninger. Fra norsk side understregedes behovet for yderligere oplysningsarbejde om menneskerettighederne i Sydafrika. Repræsentanterne for Indien og Tanzania gjorde i deres indlæg nøje rede for konkrete tilfælde af terror over for den farvede befolkning i Sydafrika og for umenneskelig behandling af politiske fanger. Om situationen i de portugisiske områder blev det hævdet, at Portugals evne til modstand mod frihedsbevægelserne havde nær sammenhæng med den økonomiske og militære støtte, som Portugal fik fra sine vestlige allierede. Blandt de skridt, som

burde tages fra FN's side, blev nævnt aktiv støtte til frihedsbevægelserne og fuldstændig anerkendelse af lovligheden af deres kamp.

e) Klager til FN.

En lang række lande kom ind på spørgsmålet om behandlingen af det store antal klager, som hvert år indsendes til FN's menneskerettighedskommission vedrørende brud på menneskerettigheder og fundamentale frihedsgoder. En hel del vestlige og latinamerikanske lande gav ligesom Danmark udtryk for støtte til den under menneskerettighedskommissionens 25. samling foreslåede, men endnu ikke vedtagne forbedrede behandlingsprocedure af sådanne klager, i henhold til hvilken et arbejdsudvalg nedsat af underkommissionen for beskyttelse af mindretal skal gennemgå alle sådanne klager med henblik på at konstatere, hvilke der synes at afsløre et fast mønster af grove krænkelse af menneskerettighederne. Sådanne sager skulle herefter videresendes til den nævnte underkommission og eventuelt senere til menneskerettighedskommissionen og det økonomiske og sociale råd. Frankrig udtalte, at man anså den bestående ordning for tilfredsstillende. Sovjetunionen og andre østeuropæiske lande udtalte sig stærkt imod forslaget, som efter disse landes opfattelse ville indebære en krænkelse af medlemsstaternes suverænitæt.

Storbritanniens repræsentant kom ind på det forhold, at en gruppe af sovjetiske intellektuelle forgæves havde søgt at sende en klage over påståede menneskerettighedskrænkelser til FN gennem FN's informationskontor i Moskva. Fra norsk side påpegede man betydningen af at holde klagemulighederne åbne for folk, som føler deres menneskerettigheder krænkede. Sådanne klager havde hidtil kunnet formidles gennem FN's informationskontorer, indtil generalsekretæren for nylig havde måttet indstille denne praksis. Den norske repræsentant udtrykte håbet om, at sagen kunne tages op på ny til positiv vurdering.

Sovjetunionens repræsentant udtalte i skarpe vendinger, at FN's informationskontorer aldrig burde kunne bruges til at omgå værtslandets love, og at Sovjetunionen ikke ville tillade nogen at blande sig i landets interne anliggender.